BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 57-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. 24.404/939

Nr. 331 Duminică 1 Decembrie 1940
10 Pagini
P IIII

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10; SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte
220 lei
UNIV.-SPORT
500 lei

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

DRUMUL COOPERAȚIEI

Turburările adânci provocate de război în funcțiunile economice ale statelor și mai ales greutățile de aprovizionare ce se fac pe fiecare zi mai simțite, au deschis drumul guvernelor spre sistemele unei economii controlate și dirijate, spre sistemul **economiei organizate**. Este o evoluție necesară, imperativă, impusă de fatalități cu care nu se poate lupta. Ar fi și pueril, de altfel, ca într'o economie baricadată, blocată, stingherită în toate posibilitățile ei de expansiune, cum sunt azi economiile tuturor statelor europene, să se mai întârzie în sisteme întemeiate pe liberul arbitru și pe libera acțiune individualistă. Scăparea rămâne în organizarea propriilor forțe și posibilități de lucru. De condițiunile în care acestea vor fi coordonate, îndrumate și valorificate, în scopul de-a menține economia și viața națiunei la un nivel de echilibru, atârnă puterea și durata rezistenței fiecărui popor până în ziua trecerii impasului de azi.

Intre instrumentele chemate să joace un rol de primul ordin în cadrul unei economii organizate, se numără — mai ales în țările necapitaliste, cu caracter agrar — și cooperația. In ce privește condițiunile din țara noastră, noi totdeauna am văzut în cooperație pivotul de sprijin al economiei rurale, armătura ei cea mai nimerită din punct de vedere al organizării comerciale și financiare. Precum, pentru situația dela orașe, tot în cooperație am văzut instrumentul cel mai firesc de legătură între producător și consumator și, pe o linie mai largă, un excelent regulator al pieții prin vânzarea la prețuri moderate. Iar pe o linie superioară — a politicei de stat — cooperația, atât la sate cât și la orașe, trebuia să însemne din capul locului primele noastre avantposturi în lupta de românizare a vieții economice.

Din nefericire, ca în atâtea alte domenii, n'am izbutit să traducem ideea de cooperație în sensul ei pur și firesc, ca o inițiativă și ca un instrument de lucru în mâinile și spre folosul păturilor minore ale societății românești. După inimoasele începuturi din vremea lui Dobrescu-Argeș și a lui Spiru Haret, cooperația și-a trivializat sensul, devenind obiect de supralicitație în jocul de bursă al partidelor politice, iar ceea ce mai supraviețuia în cooperația de credit, s'a năruit odată cu conversiunea. Anii cei mai grei de după război au surprins așezământul cooperației la noi în plină lichidare a trecutului și abia la începutul acțiunii sale de purificare și refacere.

Situația economică a țării și mai ales a plugărimii noastre ar fi fost cu totul alta, dacă vremurile grele de azi ne-ar fi găsit sprijiniți pe o organizație cooperatistă sănătoasă, bine închegată. Sunt desigur lăudabile toate sforțările ce s'au făcut și se continuă pentru ridicarea cooperației, atunci când i se încredințează operațiuni atât de importante, dar și atât de delicate, cum este aceea a colectării și valorificării cerealelor, a aprovizionării armatei și populației rurale și urbane. Cooperația a devenit azi, într'adevăr, principalul factor de import și de export. Dar, iarăși, trebue să recunoaștem, că toate aceste desvoltări rămân circumscrise la oficiile organului central, care este „Institutul național al cooperației" și care lucrează aproape ca orice creație de stat, fără legături prea structurale, cu rețeaua unităților cooperatiste din țară, — o creație mai mult suprapusă decât angrenată acestora.

Am dori să vedem, cel puțin în viitor, desvoltată la cel mai mare diapazon, activitatea locală a unităților cooperatiste, care să devină centrul de polarizare a tuturor forțelor și posibilităților economice regionale: cooperative de exploatări forestiere, în regiunile pădurоase, cooperative de pescari în regiunile dunărene, maritime și de baltă, cooperative miniere, altele pentru colectarea, industrializarea și comercializarea laptelui, altele de vinificare și desfacerea fructelor; apoi ateliere cooperative, cum se încercase în unele părți ale Basarabiei, asociațiuni de cumpărare și vânzare în comun, etc., etc., cu legături directe cu centrele orășenești de desfacere. Numai această trezire și desfășurare pe rază cât mai întinsă a inițiativelor și posibilităților locale vor da măsura integrării organice a ideii de cooperație în viața și deprinderile poporului român, devenind un necontestat instrument de consolidare și de prosperare a întregii economii naționale.

PROBLEMA NAȚIONALITĂȚILOR DIN UNGARIA ȘI REVIZUIREA REFORMEI AGRARE DIN PARTEA TRANSILVANIEI OCUPATE

de R. SEIȘANU

Cu prilejul dezbaterilor din Parlamentul ungar privitoare la noul statut al minorității germane cuprins în convenția germano-ungară încheiată la Viena, s'a atacat și problema naționalităților.

Comentând concluziile acestei dezbateri, ziarul grupului etnic german din Ungaria „Deutsche Zeitung", constată că maghiarii de astăzi „privesc problema naționalităților prin aceeaș prizmă veche a trecutului", fără să țină seama de cerințele vremurilor actuale.

Marea revistă germană „Volk und Reich", ocupându-se și ea de situația Ungariei scrie următoarele:

„Ungaria de astăzi are 1.200.000 de români; 650.000 de germani; 550.000 de ruteni; 120.000 de iugoslavi și 800.000 de evrei. Așa dar Ungaria a redevenit un stat de naționalități.

Faptul, că mai mult de o cincime din locuitorii ei aparțin altor grupuri etnice, pune Ungariei de astăzi numeroase probleme, care, cu toată noutatea lor, trebue să fie cât mai grabnic rezolvate".

Intre problemele acestea politice, sociale, etnice și economice, cele mai importante sunt două: problema naționalităților și problema agrară. Niciuna, nici alta, nu pot să fie însă rezolvate așa cum impun cerințele vremurilor actuale și structura multinațională a statului ungar, din cauza spiritului tradiționalist și reacționar al păturei conducătoare din Ungaria.

„O luptă crâncenă — scrie Volk und Reich — se desfășoară între pătura conducătoare maghiară, care reprezintă forțele reacțiunii și între elementele tinere, care stăruesc asupra prefacerilor radicale" — în jurul acestor mari probleme de ordin politic, social și agrar ce așteaptă rezolvarea. In adevăr, atât în problema naționalităților, cât și cea agrară, care necesită o altă distribuție a proprietății rurale și deci o altă structură socială, pătura conducătoare maghiară păstrează aceleaș concepții din trecut, care sunt în violentă opoziție cu concepțiile moderne.

După mentalitatea plutocrației dirigente a Ungariei de astăzi, redevenită stat mozaic de naționalități, grupurile etnice ar trebui să se integreze în massa populațiunii maghiare. Cu alte cuvinte ea urmărește aceeaș politică de desnaționalizare, pe care au dus-o și conducătorii Ungariei dela 1848—1918.

Cu prilejul revoluției din 1848, faimosul cancelar al Austriei, Metternich, cunoscut prin politica sa reacționară, a recunoscut, totuși, că zadarnic urmăresc maghiarii „renașterea" Ungariei, căci aceasta nu se poate îndeplini prin nesocotirea drepturilor naționalităților. Metternich atrăgea atenția revoluționarilor din Buda asupra teoriei „similia similibus", care chiamă magic renașterea daco-romană, slovacă, ibirică (iugoslavă) și germană!

Un alt personaj politic austriac, contele Figuelmont, fost președinte al consiliului, ocupându-se de pretențiile maghiarilor de a domina celelalte naționalități și de a juca un rol prim în bazinul dunărean, scria în 1857, că aceste pretenții sunt nejustificate, căci celelalte naționalități sunt superioare lor.

Mai târziu, în 1877, etnologul german dr. Iung, a formulat aceeaș opiniune. Ori, astăzi, conducătorii Ungariei, redevenită stat de naționalități, împărtășesc aceleaș idei și caută să aplice aceleaș concepții în problema naționalităților..

In ce privește a doua problemă mare pe care urmează s'o rezolve Ungaria de astăzi, — problema agrară, cu dublul ei caracter social și economic — se constată acelaș spirit tradiționalist, conservator și reacționar din partea păturei conducătoare maghiare, care nu înțelege să renunțe la vechile sale privilegii.

Cum din această pătură, fac parte magnații latifundiari și mica noblețe ce dispune de

(Continuare in pagina 2-a)

DUPĂ O LUPTĂ NAVALĂ

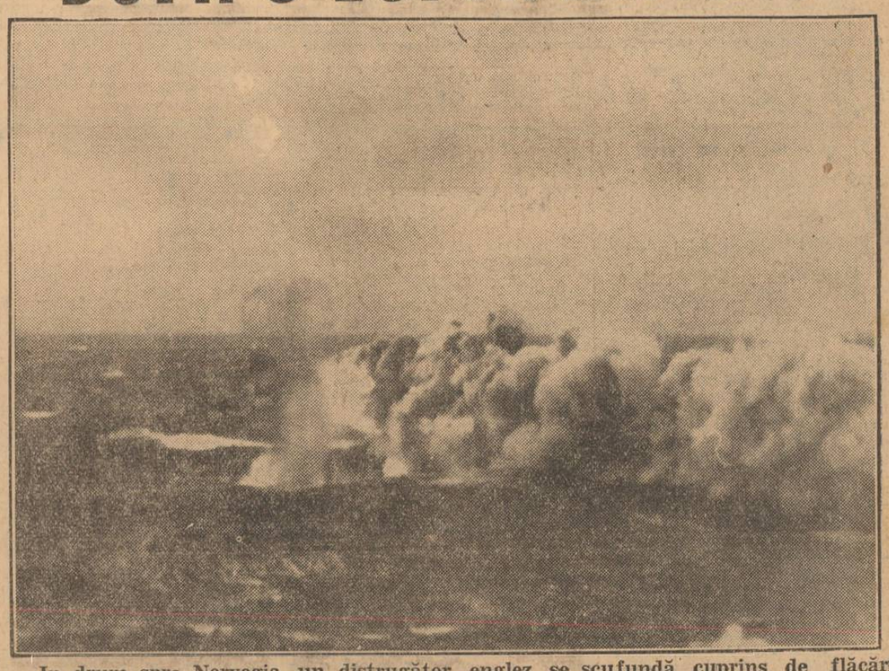

In drum spre Norvegia, un distrugător englez se scufundă cuprins de flăcări, după ce a fost atacat de un vas de război german

Sfârșitul Proletariatului

de dr. ROBERT LEY
șeful organizării partidului național socialist și conducătorul Frontului Muncii Germane

Dela începutul capitalismului, cuvântul „proletar" a stăpânit neînțelegerile din domeniul social. Massa muncitorilor lipsiți de mijloace era considerată de unii drept condiția de desvoltare a industriei, iar pentru alții ea însemna mizeria pe carea puteau construi teoriile lor de luptă între clase.

Nu se poate nega, că în denumirea „proletariat" a fost cuprins un strat al populației, care prezenta tot mai mult un pericol pentru comunitate. Aceasta nu numai pentru faptul, că proletarul era lipsit de mijloace și părea încult față de burghezul intelectual, ci înainte de toate, pentrucă nesiguranța soartei sale îl silea deadreptul la negarea legăturilor de comunitate. Dacă un muncitor a devenit proletar, motivul nu era numai sărăcia, ci mai mult frica de o mizerie și mai mare, de concediere, de boală sau de bătrânețe fără sprijin care nimicea orice speranță în viitor. După fiecare angajament amenința concedierea, fiecare boală însemna o mizerie neagră, iar pentru bătrânețe pândea ca un coșmar aceiaș mizerie.

Mișcarea național-socialistă a început prin asigurarea angajamentului lucrătorilor, schimbând astfel radical condițiunile de trai ale muncitorilor. Dreptul la lucru a fost primul pas spre înlăturarea nesiguranței în viața marei masse.

Bine înțeles stabilitatea posibilității de lucru nu este suficientă pentru motivarea bunei stări sociale. Munca este pilonul de bază al ordinei sociale; viața însă în totalitatea ei, cere mult mai mult.

Numai după ce s'au asigurat cadrele viitoare, iar nevoile în timpul incapacității și al bătrâneții au fost înlăturate, se poate vorbi despre o dispariție definitivă a noțiunii de proletariat.

Național-socialismul este departe de bănuiala, că ar voi să creeze cu ajutorul acestor idealuri, un paradis fără muncă și trudă. Scopul politicei sociale nu poate să rezide în înlăturarea muncii și răspunderii. Ba mai mult decât atât, munca și răspunderea trebuesc ridicate la adevărata lor importanță. Aceasta nu este posibil decât dacă munca ordonată se desfășoară într'nu organism ordonat. Nu s'ar fi ajuns niciodată la nașterea proletariatului, dacă s'ar fi ținut seama de acest lucru. In realitate fiecare conațional, dacă nu aparținea celor câteva sute de mii de înstăriți, trebuia să socoată că mai curând sau mai târziu trebuia să ajungă cerșetor și povară pentru familie sau pentru comună. Lumea se obișnuise cu faptul că noțiunea de „sărac" și cea de „bătrân" aveau aceiași însemnătate, în aceiași grupă putându-se adăuga și noțiune „de invalid", formând toate o singură categorie de cumplită mizerie. Fiecare lucrător trăia cu amenințarea că într'o bună zi va deveni „un om bătrân și sărman".

Nu este deci mirare că în această lume de desnădăjduiți să se fi stins și ultima scânteie a sentimentului de comunitate. A subsistat însă puterea de muncă a națiunei, voința ei de viață, care și-a găsit în fine prin revoluția național socialistă întregul ei sens. Tot ceeace s'a realizat în Germania în domeniul politic și social, începând dela 1933, alcătuiesc fundamentele acestei noui ordine. S'a început prin înlăturarea primelor cauze care au dus la nașterea proletariatului:

Asigurarea dreptului de muncă, asigurarea bătrâneții și măsurile privind sănătatea muncitorilor, astfel ca nesiguranța din trecut să fie definitiv înlăturată.

Atunci când se înfăptuește o asemenea operă fundamentală, este îndreptățită întrebarea cine are dreptul la asigurarea bătrâneții. Inainte primea pensie cine plătea cotizațiile, întocmai ca la teatru: cine avea bilet de intrare sau își cumpăra atunci bilet putea să intre. Raportul de drept era cât se poate de clar, dar consecința din punct de vedere social a fost catastrofală. Asigurarea bătrâneții, preconizată de noi, va porni dela o altă idee fundamentală. Drept la asigurarea bătrâneții va avea acela, care și-a împlinit datoria față de comunitate. Această împlinire a datoriei trebue înțeleasă în sensul cel mai larg și

(Continuare in pagina 2-a)

TELEGRAMA

MAREȘALULUI KEITEL CĂTRE D. GENERAL ANTONESCU

Domnul General Antonescu a primit din partea d-lui von Keitel, Mareșalul Reich-ului și Șeful Comandamentului General al Armatei Germane, următoarea radio-telegramă:

„Către
GENERALUL ANTONESCU
Conducătorul Statului Român și Președintele Consiliului de Miniștri
București

URGENT

Vă mulțumesc foarte mult Excelență, pentru cuvintele ce ne-au onorat și pe care le-ați adresat prin mine armatei germane și unesc această mulțumire a mea cu dorința cea mai vie pentru desvoltarea continuă a Armatei Regale Române și pentru colaborarea noastră.

Mareșalul Reich-ului și Șeful Comandamentului General al Armatei Germane
(ss) KEITEL"

COMUNICATUL PREȘEDINȚIEI CONSILIULUI DE MINIȘTRI

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

In ziua de 26 Noembrie a. c. fostul ministru Virgil Madgearu a fost ridicat de către necunoscuți dela locuința sa.

La ora 15 și jumătate corpul său a fost găsit neînsuflețit în pădurea Snagov, purtând urme de gloanțe de revolver.

In seara zilei de 27 Noembrie a. c. profesorul Nicolae Iorga a fost ridicat de către necunoscuți dela locuința sa de la Sinaia.

Măsurile grabnice, luate în cursul nopții de către autorități pentru aflarea și eliberarea fostului prim-ministru au rămas fără rezultat.

In dimineața zilei de 28 Noembrie a. c. Legiunea de Jandarmi Prahova a găsit corpul neînsuflețit al profesorului Nicolae Iorga în comuna Strejnic (Jud. Prahova), străpuns de 6 gloanțe de revolver.

Guvernul este în căutarea vinovaților, cărora li se vor aplica severe sancțiuni, potrivit legilor în vigoare.

Noul prefect al poliției Capitalei

„Monitorul Oficial" de ieri a publicat următorul decret:

ART. I. — D. Radu Mironovici, Comandant al Bunei Vestiri, este numit Prefect al Poliției Capitalei, în locul d-lui colonel în rezervă Ștefan Zăvoianu, demisionat.

ART. II. — D. Ministru Secretar de Stat la Departamentul Afacerilor Interne este însărcinat cu executarea Decretului de față.

Joi seară, la ora 6, s'a făcut la Prefectura poliției Capitalei, instalarea d-lui Radu Mironovici, comandantul Bunei Vestiri, în postul de prefect al poliției. D-sa a și luat îndată contact cu toți șefii de servicii și personalul acestei instituțiuni.

D. colonel Ștefan Zăvoianu, fostul prefect, luându-și rămas bun dela funcționari, l'a recomandat pe noul titular, căruia i-a urat spor la muncă.

D. LAVAL A SOSIT DIN NOU LA PARIS

Paris, 28 (Rador). — D. Laval, vice-președintele consiliului de miniștri, francez, a sosit Miercuri din nou la Paris, venind dela Vichy.

BERLINUL ȘI PROBLEMELE BALCANICE

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 28. — Problemele balcanice continuă să atragă atenția cercurilor politice din Berlin. Această atenție e îndreptată în primul rând asupra Bulgariei. La Wilhelmstrasse a domnit în această direcție tăcere completă, din momentul în care forurile autorizate germane au luat atitudine față de declarația engleză cu privire la Bulgaria și de când anumite surse inspirate au relevat aspirațiile acesteia în legătură cu Marea Egee. Forurile autorizate germane nu se pronunță însă asupra călătoriei întreprinsă la Sofia de ministrul Bulgariei la Berlin și nici asupra tratativelor duse de ministrul Sovietelor în capitala Bulgariei, necomentând în acelaș timp declarațiile pe care le-ar fi făcut acești doi diplomați.

O noutate o constitue acum faptul că presa germană a luat o atitudine favorabilă față de aspirațiile revizioniste ale Bulgariei.

Astfel „Deutsche Allgemeine Zeitung" spune că Bulgaria poate privi în liniște și încredere luarea în seamă a „aspirațiilor ei îndreptățite" și că „lipsa de produse agricole constitue un argument în plus că dorințele ei sunt îndreptățite".

Afară de Bulgaria, și Iugoslavia este pusă aci pe primul plan al discuțiilor. Deși cercurile germane nu se pronunță în această privință, trebue relevat că cercurile diplomatice observatoare din capitala Reichului arată că la Belgrad au și început luări de contact diplomatice în legătură cu atitudinea Jugoslaviei față de noul plan de rânduire a Europei, conceput de conducătorii politici ai Germaniei.

In jurul strămutării sediului guvernului francez, dela Vichy la Paris

Prin telefon dela corespondentul nostru particular

Berlin, 28. — Deși se vorbește de câtva timp în străinătate că guvernul francez își va strămuta la 15 Decembrie reședința dela Vichy la Paris, știrea aceasta e considerată aci ca un balon de încercare, mai ales că forurile autorizate dela Wilhelmstrasse declară că nu știu nimic în această privință.

Afară de aceasta, se spune că pentru o schimbare atât de însemnată ar fi neapărat necesare tratative între cele două guverne, iar forurile germane declară că nu au nicio cunoștință despre asemenea tratative.

Acelaș lucru se spune aci și despre știrea că d. Laval ar urma să sosească în curând în Germania.

Asupra apelului guvernului francez pentru constituirea unei armate voluntare se spune aci că această armată va fi constituită „după cum prevăd clauzele armistițiului". Această armată ar urma să fie o imitație a armatei de o sută de mii de oameni pe care a obținut-o Germania după războiul mondial.

SÂMBĂTĂ CURSURILE ȘCOLILOR SUNT SUSPENDATE

Sâmbătă, 30 Noembrie, fiind ziua reîngropării osemintelor Căpitanului, Ministerul Educației Naționale, Cultelor și Artelor aduce la cunoștință că în această zi cursurile școlare sunt suspendate în toată țara. Aceasta, pentru a putea permite tuturor legionarilor, corpului studențesc și Frățiilor de Cruce să participe la festivități.

Germania va furniza cartofi populației franceze

Berlin, 28 (Rador). — Agenția D. N. B. află că Germania va furniza populațiunei franceze un milion de quintale cartofi, din care până acum, a și fost pusă la dispoziție cantitatea de 60.000 quintale.

Noul ambasador sovietic a sosit la Berlin

Berlin, 28 (Rador). — D. Vladimir Dekanozov, noul ambasador al Uniunii Sovietelor la Berlin, a sosit Joi la amiază în capitala Reichului.

Ambasadorul a fost salutat la gara Friederichstrasse, în numele d-lui von Ribbentrop, ministrul afacerilor străine, de d. Woerman subsecretar de stat ca și de d. Halem, șeful adjunct al protocolului, d. Kobulov, însărcinatul cu afaceri al ambasadei sovietice, și de personalul ambasadei.

CU PRILEJUL VIZITEI D-LUI GENERAL ANTONESCU LA BERLIN

D. Ribbentrop ministrul de externe al Reichului întâmpină pe d. general Anto nescu la sosirea la recepția dela hotelul „Adlon".

Mareșalul v. Brauchitsch, comandantul suprem al armatei germane și generalul Dollmann într'o inspecție pe coasta canalului Mânecii